

คณะกรรมการแพทย์แผนไทย

หลักสูตรการแพทย์แผนไทยบัณฑิต

ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ภาษาไทยชื่อเต็ม การแพทย์แผนไทยบัณฑิต

ชื่อย่อ พท.บ.

ภาษาอังกฤษ ชื่อเต็ม Bachelor of Thai Traditional Medicine

ชื่อย่อ B.TM.

ปรัชญาของหลักสูตร

ผลิตบัณฑิตแพทย์แผนไทย ที่มีทักษะปฏิบัติด้านส่งเสริม ป้องกัน รักษา และฟื้นฟู สุขภาพของประชาชนแบบองค์รวม ภายใต้จรรยาบรรณวิชาชีพ ใฝ่เรียนรู้และเปิดรับการเปลี่ยนแปลง สามารถคิดวิเคราะห์ ประยุกต์ความรู้วิชาชีพกับศาสตร์อื่นเพื่อแก้ไขปัญหาในการบริการผ่านกระบวนการเรียนรู้ตามแนวทางพัฒนาการนิยม

ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร

PLO 1 TTM Health service - บริการวิชาชีพการแพทย์แผนไทยตามมาตรฐานวิชาชีพ อย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย โดยประยุกต์ใช้ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์สุขภาพ สังคมศาสตร์และศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง

Sub PLO 1.1 Applying knowledge and skills – ประยุกต์ใช้ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยกับวิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์สุขภาพ สังคมศาสตร์ และศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้องให้เกิดประโยชน์ต่อการบริการทางวิชาชีพ

Sub PLO 1.2 Health service – ให้บริการทางการแพทย์แผนไทยแบบองค์รวมแก่ผู้รับบริการตามมาตรฐานวิชาชีพ อย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย

PLO 2 NCDs & Elderly care - ใช้กระบวนการดูแลสุขภาพแก่ผู้ป่วยโรค ไม่ติดต่อเรื้อรัง และส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ แบบองค์รวมตามศาสตร์การแพทย์แผนไทย

PLO 3 TTM Ethics & Personalities - ยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ และมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม

Sub-PLO 3.1 TTM ethics - ยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ ปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชน สิทธิเด็ก สิทธิผู้บริโภค และสิทธิผู้ป่วย

Sub-PLO 3.2 Good personalities - แสดงออกถึงความเป็นผู้นำ ความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ มีวินัย และจิตสาธารณะ

PLO 4 Research & Innovation – สร้างสรรค์ผลงานวิจัยหรือนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทยเพื่อพัฒนาบริการทางวิชาชีพ

PLO 5 Communication - สื่อสารกับผู้ป่วยญาติผู้ป่วย และทีมสหวิชาชีพ เพื่อวางแผนการรักษาที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีปฏิสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์กับผู้ร่วมงาน

Sub PLO 5.1 Clinical communication - สื่อสารกับผู้ป่วย ญาติผู้ป่วย และทีมสหวิชาชีพ เพื่อวางแผนการรักษาที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

Sub PLO 5.2 General communication, relationships & teamwork - สื่อสาร แสดงออกถึงปฏิสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์กับบุคคลทั่วไปและผู้ร่วมงาน และทำงานเป็นทีมได้

PLO 6 Lifelong learning - เรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อแก้ไขปัญหาทางบริการวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์และทันต่อสถานการณ์ ตลอดจนปรับตัวดำรงชีวิตอย่างผาสุกในสังคมอนาคตที่เปลี่ยนแปลงไป

Sub PLO 6.1 Thinking skill - มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ทักษะการคิดคำนวณ และทักษะการคิดแก้ปัญหา

Sub PLO 6.2 IT - เลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการแสวงหาความรู้ วิเคราะห์ หรือนำเสนอข้อมูลได้ถูกต้องและเหมาะสม

Sub PLO 6.3 Entrepreneurship - มีแนวคิดความเป็นผู้ประกอบการภายใต้บริบทของความพอเพียง

โครงสร้างหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	146 หน่วยกิต
1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	30 หน่วยกิต
สาระที่ 1 ศาสตร์พระราชาและประโยชน์เพื่อนมนุษย์	4 หน่วยกิต
001-102 ศาสตร์พระราชากับการพัฒนาที่ยั่งยืน	2((2)-0-4)
190-306 ประโยชน์เพื่อนมนุษย์	1((1)-0-2)
388-100 สุขภาวะเพื่อเพื่อนมนุษย์	1((1)-0-2)
สาระที่ 2 ความเป็นพลเมืองและชีวิตที่สันติ	5 หน่วยกิต
950-102 ชีวิตที่ดี	3((3)-0-6)
895-001 พลเมืองที่ดี	2((2)-0-4)
สาระที่ 3 การเป็นผู้ประกอบการ	1 หน่วยกิต
001-103 ไอเดียสู่ความเป็นผู้ประกอบการ	1((1)-0-2)
สาระที่ 4 การอยู่อย่างรู้เท่าทันและการรู้ดิจิทัล	4 หน่วยกิต
315-201 ชีวิตแห่งอนาคต	2((2)-0-4)
345-104 รู้ทันเทคโนโลยีดิจิทัล	2((2)-0-4)
สาระที่ 5 การคิดเชิงระบบ การคิดเชิงตรรกะและตัวเลข	6 หน่วยกิต
315-202 การคิดกับการใช้เหตุผล	2((2)-0-4)
895-010 การคิดกับพฤติกรรมพยากรณ์	2((2)-0-4)
895-011 การคิดเพื่อสร้างสุข	2((2)-0-4)
สาระที่ 6 ภาษาและการสื่อสาร	4 หน่วยกิต
890-001 สรรสาระภาษาอังกฤษ	2((2)-0-4)
890-002 ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน	2((2)-0-4)
890-003 ภาษาอังกฤษพร้อมใช้	2((2)-0-4)
890-004 ภาษาอังกฤษยุคดิจิทัล	2((2)-0-4)
890-005 ภาษาอังกฤษเชิงวิชาการ	2((2)-0-4)
(หมายเหตุ : กำหนดกลุ่มผู้เรียนตามศักยภาพทางด้านภาษาอังกฤษของนักศึกษา)	
สาระที่ 7 สุนทรียศาสตร์และกีฬา บัณฑิต จำนวน 2 หน่วยกิต	
เลือกเรียนจากสาระต่อไปนี้	
895-020 จิมไทย	1((1)-0-2)
895-021 ร้อง เล่น เต้นรำ	1((1)-0-2)
895-022 จังหวะจะเพลง	1((1)-0-2)
895-023 กีตาร์	1((1)-0-2)
895-024 อูคูเลเล่	1((1)-0-2)
895-025 ฮาร์โมนิกา	1((1)-0-2)
895-026 คูหนังคูละครย้อนคู่ตน	1((1)-0-2)
895-027 อรรถรสภาษาไทย	1((1)-0-2)
895-028 การวาดเส้นสร้างสรรค์	1((1)-0-2)
895-030 วายน้ำ	1((1)-0-2)
895-031 เทนนิส	1((1)-0-2)
895-032 บาสเกตบอล	1((1)-0-2)

895-033 กีฬา	1((1)-0-2)
895-034 กีฬา	1((1)-0-2)
895-035 เปตอง	1((1)-0-2)
895-036 ค่ายพักแรม	1((1)-0-2)
895-037 แบดมินตัน	1((1)-0-2)
895-038 เทเบิลเทนนิส	1((1)-0-2)
895-039 การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ	1((1)-0-2)
340-162 ศูนย์วิทยาศาสตร์การถ่ายภาพ	1((1)-0-2)
061-001 ความงามของนาฏศิลป์ไทย	1((1)-0-2)
472-116 ถักทอเส้นใย เข้าใจท้องถิ่น*	1((1)-0-2)
472-117 สุขภาพดี ชีวิตมีสุข*	1((1)-0-2)
142-234 โลกสวย*	1((1)-0-2)
142-135 พันธุ์พืชหายาก*	1((1)-0-2)
142-136 ปั่นดินให้เป็นดาว*	1((1)-0-2)
142-137 ใคร ๆ ก็วาดได้*	1((1)-0-2)
142-138 มนต์รักเสียงดนตรี*	1((1)-0-2)
142-139 ท่องโลกศิลปะ*	1((1)-0-2)
142-237 ดีไซน์เนอร์ชุดดำ*	1((1)-0-2)

* จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ

วิชาเลือก 4 หน่วยกิต ให้นักศึกษาเลือกเรียนรายวิชาจากกลุ่มสาระที่กำหนดหรือจากรายวิชาเลือกของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่เปิดสอนในคณะ/วิทยาเขตต่าง ๆ ตามที่หลักสูตรกำหนด ทั้งนี้ต้องตรงตามปรัชญาของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปซึ่งผ่านความเห็นชอบจากศูนย์ศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2. หมวดวิชาเฉพาะ

110 หน่วยกิต

2.1 วิชาพื้นฐานวิชาชีพ จำนวน 48 หน่วยกิต

1) วิชาพื้นฐานวิทยาศาสตร์

14 หน่วยกิต

190-101 ชีววิทยาสำหรับการแพทย์แผนไทย	2((2)-0-4)
190-302 ระเบียบวิธีวิจัยทางการแพทย์แผนไทย	3((2)-2-5)
192-202 เคมีเภสัชวัตถุ	3((2)-3-4)
328-152 ชีวเคมีมูลฐาน	2((2)-0-4)
324-106 เคมิทั่วไปและเคมีอินทรีย์	3((3)-0-6)
325-104 ปฏิบัติการเคมีทั่วไปและเคมีอินทรีย์	1(0-3-0)

2) ปรกติก

11 หน่วยกิต

191-101 พยาธิสรีรวิทยาสำหรับการแพทย์แผนไทย	3((3)-0-6)
320-113 กายวิภาคการเคลื่อนไหว	1((1)-0-2)
320-153 ปฏิบัติการกายวิภาคการเคลื่อนไหว	1(0-3-0)
320-114 กายวิภาคเชิงหน้าที่	1((1)-0-2)
320-154 ปฏิบัติการกายวิภาคเชิงหน้าที่	1(0-3-0)
326-102 จุลชีววิทยา ปรกติวิทยา และวิทยาภูมิคุ้มกัน	3((3)-0-6)
327-102 ปฏิบัติการจุลชีววิทยา ปรกติวิทยา และวิทยาภูมิคุ้มกัน	1(0-3-0)

3) วิชาพื้นฐานการแพทย์แผนไทย	23 หน่วยกิต
190-303 การแพทย์แผนไทยในระบบสุขภาพ	1((1)-0-2)
190-201 กฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพการแพทย์แผนไทย	3((3)-0-6)
190-301 การสื่อสารทางการแพทย์แผนไทย	1(0-2-1)
190-304 การสื่อสารภาษาอังกฤษทางการแพทย์แผนไทย	1(0-2-1)
190-305 การบริหารทางการแพทย์แผนไทย	2((2)-0-4)
190-307 โครงการงานพิเศษทางด้านการแพทย์แผนไทย	3(0-9-0)
191-202 การซักประวัติ การตรวจร่างกาย และการแปลผลทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์	2((1)-3-2)
191-307 สุขภาวะองค์รวมสำหรับการแพทย์แผนไทย	3((2)-3-4)
191-315 สังคมวิทยา มานุษยวิทยาการแพทย์ และการแพทย์พื้นบ้าน	2((2)-0-4)
191-316 วิทยาการระบาดสำหรับการแพทย์แผนไทย	2((2)-0-4)
192-101 เกษษพฤษศาสตร์และพฤกษศาสตร์พื้นบ้าน	2((2)-0-4)
192-102 ปฏิบัติการเกษษพฤษศาสตร์และพฤกษศาสตร์พื้นบ้าน	1(0-3-0)

2.2 วิชาชีพ

62 หน่วยกิต

1) เวชกรรมไทย

26 หน่วยกิต

191-201 พื้นฐานเวชกรรมไทย	3((2)-3-4)
191-203 เวชกรรมไทยโรคในระบบทางเดินอาหาร	2((2)-0-4)
191-204 ฝึกปฏิบัติเวชกรรมไทยโรคในระบบทางเดินอาหาร	1(0-3-0)
191-205 เวชกรรมไทยโรคในระบบสืบพันธุ์	2((2)-0-4)
191-206 ฝึกปฏิบัติเวชกรรมไทยโรคในระบบสืบพันธุ์	1(0-3-0)
191-301 เวชกรรมไทยโรคไข้	2((2)-0-4)
191-302 ฝึกปฏิบัติเวชกรรมไทยโรคไข้	1(0-3-0)
191-303 เวชกรรมไทยโรคในระบบทางเดินปัสสาวะ	1((1)-0-2)
191-304 ฝึกปฏิบัติเวชกรรมไทยโรคในระบบทางเดินปัสสาวะ	1(0-3-0)
191-305 เวชกรรมไทยโรคในระบบหู คอ จมูก ตา	2((2)-0-4)
191-306 ฝึกปฏิบัติเวชกรรมไทยโรคในระบบหู คอ จมูก ตา	1(0-3-0)
191-308 เวชกรรมไทยโรคในระบบผิวหนัง	1((1)-0-2)
191-309 ฝึกปฏิบัติเวชกรรมไทยโรคในระบบผิวหนัง	1(0-3-0)
191-310 เวชกรรมไทยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง 1	2((2)-0-4)
191-311 ฝึกปฏิบัติเวชกรรมไทยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง 1	1(0-3-0)
191-312 เวชกรรมไทยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง 2	1((1)-0-2)
191-313 ฝึกปฏิบัติเวชกรรมไทยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง 2	1(0-3-0)
191-314 การส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ	2((1)-2-3)

2) เกษษกรรมไทย

7 หน่วยกิต

192-201 พื้นฐานเกษษกรรมไทย	2((1)-3-2)
192-203 การปรุงยาไทย 1	2((2)-0-4)
192-204 ปฏิบัติการปรุงยาไทย 1	1(0-3-0)
192-301 การปรุงยาไทย 2	1((1)-0-2)
192-302 ปฏิบัติการปรุงยาไทย 2	1(0-3-0)

3) การนวดไทย

9 หน่วยกิต

193-201	พื้นฐานการนวดไทย	3((1)-5-3)
193-202	เวชกรรมไทยโรคในระบบกล้ามเนื้อและกระดูก	1((1)-0-2)
193-203	ฝึกปฏิบัติเวชกรรมไทยโรคในระบบกล้ามเนื้อและกระดูก	2(0-6-0)
193-208	หัตถเวชกรรมทางเลือกส่งเสริมสุขภาพ	1((1)-0-2)
193-209	ฝึกปฏิบัติหัตถเวชกรรมทางเลือกส่งเสริมสุขภาพ	2(0-5-0)
4)	การผดุงครรภ์ไทย	5 หน่วยกิต
193-204	การผดุงครรภ์ไทย 1	2((2)-0-4)
193-205	ฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ไทย 1	1(0-3-0)
193-206	การผดุงครรภ์ไทย 2	1((1)-0-2)
193-207	ฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ไทย 2	1(0-3-0)
5)	การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	15 หน่วยกิต
191-491	ฝึกประสบการณ์วิชาชีพเวชกรรมไทย	4(0-24-0)
191-492	ฝึกบูรณาการประสบการณ์วิชาชีพการแพทย์แผนไทย	3(0-18-0)
192-491	ฝึกประสบการณ์วิชาชีพเภสัชกรรมไทย	3(0-18-0)
193-491	ฝึกประสบการณ์วิชาชีพการนวดไทย	3(0-18-0)
193-492	ฝึกประสบการณ์วิชาชีพการผดุงครรภ์ไทย	2(0-12-0)
หมายเหตุ : ในหมวดวิชาชีพ หลักสูตรได้บูรณาการเนื้อหาของวิชาชีพไว้ในรายวิชาต่าง ๆ		

เพื่อให้นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา มีทักษะและประสบการณ์ที่จะประกอบวิชาชีพ คณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำของการฝึกประสบการณ์ทางวิชาชีพ ทั้ง 4 ด้าน ของการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย กล่าวคือ

- ◆ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพเวชกรรมไทย ไม่ต่ำกว่า 400 ชั่วโมง
- ◆ ฝึกประสบการณ์เภสัชกรรมไทย ไม่ต่ำกว่า 300 ชั่วโมง
- ◆ ฝึกประสบการณ์ทางวิชาชีพการนวดไทย ไม่ต่ำกว่า 300 ชั่วโมง
- ◆ ฝึกประสบการณ์ทางวิชาชีพการผดุงครรภ์ไทย ไม่ต่ำกว่า 200 ชั่วโมง

คณะฯ ได้จัดให้มีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้กับนักศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานที่สภาการแพทย์แผนไทย กำหนด

3. หมวดวิชาเลือกเสรี

6 หน่วยกิต

นักศึกษาสามารถเลือกเรียนรายวิชาใด ๆ ที่สนใจ ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ หรือมหาวิทยาลัยอื่น ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยความเห็นชอบของหลักสูตร หรือเลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้

191-331	โหราศาสตร์ไทยเพื่อการส่งเสริมสุขภาพ	2((2)-0-4)
192-331	การพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อส่งเสริมสุขภาพ	2((2)-0-4)
192-131	เภสัชวิทยาสำหรับการแพทย์แผนไทย	2((2)-0-4)
193-331	การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	2((2)-0-4)

แผนการศึกษาตลอดหลักสูตร

ปีที่ 1

ภาคการศึกษาที่ 1

190-101	ชีววิทยาสำหรับการแพทย์แผนไทย	2((2)-0-4)
192-101	เภสัชพฤกษศาสตร์และพฤกษศาสตร์พื้นบ้าน	2((2)-0-4)
192-102	ปฏิบัติการเภสัชพฤกษศาสตร์และพฤกษศาสตร์พื้นบ้าน	1(0-3-0)
315-201	ชีวิตแห่งอนาคต	2((2)-0-4)
320-113	กายวิภาคการเคลื่อนไหว	1((1)-0-2)
320-153	ปฏิบัติการกายวิภาคการเคลื่อนไหว	1(0-3-0)
324-106	เคมีทั่วไปและเคมีอินทรีย์	3((3)-0-6)
325-104	ปฏิบัติการเคมีทั่วไปและเคมีอินทรีย์	1(0-3-0)
345-104	รู้ทันเทคโนโลยีดิจิทัล	2((2)-0-4)
895-001	พลเมืองที่ดี	2((2)-0-4)
895-011	การคิดเพื่อสร้างสุข	2((2)-0-4)
xxx-xxx	รายวิชาในสาระภาษาและการสื่อสาร	2((x)-y-z)
	รวม	21

ภาคการศึกษาที่ 2

388-100	สุขภาพเพื่อเพื่อนมนุษย์	1((1)-0-2)
001-102	ศาสตร์พระราชากับการพัฒนาที่ยั่งยืน	2((2)-0-4)
950-102	ชีวิตที่ดี	3((3)-0-6)
191-101	พยาธิสรีรวิทยาสำหรับการแพทย์แผนไทย	3((3)-0-6)
320-114	กายวิภาคเชิงหน้าที่	1((1)-0-2)
320-154	ปฏิบัติการกายวิภาคเชิงหน้าที่	1(0-3-0)
326-102	จุลชีววิทยา ปรสิตรวิทยา และวิทยาภูมิคุ้มกัน	3((3)-0-6)
327-102	ปฏิบัติการจุลชีววิทยา ปรสิตรวิทยา และวิทยาภูมิคุ้มกัน	1(0-3-0)
328-152	ชีวเคมีมูลฐาน	2((2)-0-4)
895-010	การคิดกับพฤติกรรมพยากรณ์	2((2)-0-4)
xxx-xxx	รายวิชาในสาระภาษาและการสื่อสาร	2((x)-y-z)
	รวม	21

หมายเหตุ นักศึกษาที่มีผลการเรียนภาษาอังกฤษต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ให้เข้าร่วมกิจกรรมที่จัด โดยคณะหรือมหาวิทยาลัย

ปีที่ 2

ภาคการศึกษาที่ 1

190-201	กฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพการแพทย์แผนไทย	3((3)-0-6)
191-201	พื้นฐานเวชกรรมไทย	3((2)-3-4)
191-202	การซักประวัติ การตรวจร่างกาย และการแปลผลทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์	2((1)-3-2)
192-201	พื้นฐานเภสัชกรรมไทย	2((1)-3-2)
192-202	เคมีเภสัชวัตถุ	3((2)-3-4)
193-201	พื้นฐานการนวดไทย	3((1)-5-3)
193-202	เวชกรรมไทยโรคในระบบกล้ามเนื้อและกระดูก	1((1)-0-2)
193-203	ฝึกปฏิบัติเวชกรรมไทยโรคในระบบกล้ามเนื้อและกระดูก	2(0-6-0)
xxx-xxx	เลือกเรียนรายวิชาในกลุ่มสาระสุนทรียศาสตร์และกีฬา	1((x)-y-z)
xxx-xxx	วิชาเลือกเสรี	2(x-y-z)

รวม 22

ภาคการศึกษาที่ 2

191-203	เวชกรรมไทยโรคในระบบทางเดินอาหาร	2((2)-0-4)
191-204	ฝึกปฏิบัติเวชกรรมไทยโรคในระบบทางเดินอาหาร	1(0-3-0)
191-205	เวชกรรมไทยโรคในระบบสืบพันธุ์	2((2)-0-4)
191-206	ฝึกปฏิบัติเวชกรรมไทยโรคในระบบสืบพันธุ์	1(0-3-0)
192-203	การปรุงยาไทย 1	2((2)-0-4)
192-204	ปฏิบัติการปรุงยาไทย 1	1(0-3-0)
193-204	การผดุงครรภ์ไทย 1	2((2)-0-4)
193-205	ฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ไทย 1	1(0-3-0)
193-206	การผดุงครรภ์ไทย 2	1((1)-0-2)
193-207	ฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ไทย 2	1(0-3-0)
193-208	หัตถเวชกรรมทางเลือกส่งเสริมสุขภาพ	1((1)-0-2)
193-209	ฝึกปฏิบัติหัตถเวชกรรมทางเลือกส่งเสริมสุขภาพ	2(0-5-0)
315-202	การคิดกับการใช้เหตุผล	2((2)-0-4)
xxx-xxx	วิชาเลือกในกลุ่มสาระวิชาศึกษาทั่วไป	2((x)-y-z)

รวม 21

ปีที่ 3

ภาคการศึกษาที่ 1

001-103	ไอเดียสู่ความเป็นผู้ประกอบการ	1((1)-0-2)
190-301	การสื่อสารทางการแพทย์แผนไทย	1(0-2-1)
190-302	ระเบียบวิธีวิจัยทางการแพทย์แผนไทย	3((2)-2-5)
190-303	การแพทย์แผนไทยในระบบสุขภาพ	1((1)-0-2)
191-301	เวชกรรมไทยโรคไข้	2((2)-0-4)
191-302	ฝึกปฏิบัติเวชกรรมไทยโรคไข้	1(0-3-0)
191-303	เวชกรรมไทยโรคในระบบทางเดินปัสสาวะ	1((1)-0-2)
191-304	ฝึกปฏิบัติเวชกรรมไทยโรคในระบบทางเดินปัสสาวะ	1(0-3-0)
191-305	เวชกรรมไทยโรคในระบบหู คอ จมูก ตา	2((2)-0-4)
191-306	ฝึกปฏิบัติเวชกรรมไทยโรคในระบบหู คอ จมูก ตา	1(0-3-0)
191-307	สุขภาวะองค์รวมสำหรับการแพทย์แผนไทย	3((2)-3-4)
192-301	การปรงยาไทย 2	1((1)-0-2)
192-302	ปฏิบัติการปรงยาไทย 2	1(0-3-0)
xxx-xxx	เลือกเรียนรายวิชาในกลุ่มสาระสุนทรียศาสตร์และกีฬา	1((x)-y-z)
xxx-xxx	วิชาเลือกเสรี	2(x-y-z)

รวม 22

ภาคการศึกษาที่ 2

190-304	การสื่อสารภาษาอังกฤษทางการแพทย์แผนไทย	1(0-2-1)
190-305	การบริหารทางการแพทย์แผนไทย	2((2)-0-4)
190-306	ประโยชน์เพื่อนมนุษย์	1((1)-0-2)
191-308	เวชกรรมไทยโรคในระบบผิวหนัง	1((1)-0-2)
191-309	ฝึกปฏิบัติเวชกรรมไทยโรคในระบบผิวหนัง	1(0-3-0)
191-310	เวชกรรมไทยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง 1	2((2)-0-4)
191-311	ฝึกปฏิบัติเวชกรรมไทยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง 1	1(0-3-0)
191-312	เวชกรรมไทยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง 2	1((1)-0-2)
191-313	ฝึกปฏิบัติเวชกรรมไทยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง 2	1(0-3-0)
191-314	การส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ	2((1)-2-3)
191-315	สังคมวิทยา มานุษยวิทยาการแพทย์ และการแพทย์พื้นบ้าน	2((2)-0-4)
191-316	วิทยาการระบาดสำหรับการแพทย์แผนไทย	2((2)-0-4)
xxx-xxx	วิชาเลือกในกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ศึกษาทั่วไป	2((x)-y-z)
xxx-xxx	วิชาเลือกเสรี	2((x)-y-z)

รวม 21

ภาคฤดูร้อน

190-307	โครงการพิเศษทางด้านการศึกษาทางการแพทย์แผนไทย	3(0-9-0)
---------	--	----------

รวม 3

ปีที่ 4

193-491	ฝึกประสบการณ์วิชาชีพการนวดไทย	3(0-18-0)
193-492	ฝึกประสบการณ์วิชาชีพการผดุงครรภ์ไทย	2(0-12-0)
191-491	ฝึกประสบการณ์วิชาชีพเวชกรรมไทย	4(0-24-0)
192-491	ฝึกประสบการณ์วิชาชีพเภสัชกรรมไทย	3(0-18-0)
191-492	ฝึกบูรณาการประสบการณ์วิชาชีพการแพทย์แผนไทย	3(0-18-0)

รวม 15

คำอธิบายรายวิชา

หลักสูตรการแพทย์แผนไทยบัณฑิต

001-102 ศาสตร์พระราชากับการพัฒนาที่ยั่งยืน 2((2)-0-4)

(The King's Philosophy and Sustainable Development)

ความหมาย หลักการ แนวคิด ความสำคัญ และเป้าหมายของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักการทรงงาน หลักการเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา การพัฒนาตามศาสตร์พระราชา และการพัฒนาอย่างยั่งยืน การวิเคราะห์การนำศาสตร์พระราชา ไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ระดับบุคคล องค์กรธุรกิจหรือชุมชนในระดับท้องถิ่น และระดับประเทศ

Meaning, principles, concept, importance and goal of the philosophy of sufficiency; work principles, understanding and development of the King's philosophy and sustainable development; an analysis of application of the King's philosophy in the area of interest including individual, business or community sectors in local and national level

001-103 ไอเดียสู่ความเป็นผู้ประกอบการ 1((1)-0-2)

(Idea to Entrepreneurship)

การเป็นผู้ประกอบการ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมธุรกิจ การแสวงหาโอกาสทางธุรกิจ การจัดทำแนวคิดธุรกิจ ด้วยเครื่องมือทางธุรกิจสมัยใหม่

Introduction to new entrepreneur creation; business environment analysis; survey for business opportunity analysis; using business models with modern business tools

190-101 ชีววิทยาสำหรับการแพทย์แผนไทย 2((2)-0-4)

(Biology for Traditional Thai Medicine)

โครงสร้างเซลล์โปรคาริโอตและยูคาริโอต การแบ่งเซลล์ วิวัฒนาการและการจัดหมวดหมู่ของสิ่งมีชีวิต ความหลากหลายทางชีวภาพ การเจริญเติบโตที่ตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม การถ่ายทอดทางพันธุกรรม และโรคทางพันธุกรรม

Prokaryotic and eukaryotic cell structures; cell division; evolution and classification of organisms; biodiversity; growth corresponding to environment; genetic inheritance and genetic diseases

190-201 กฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพการแพทย์แผนไทย 3((3)-0-6)

(Laws and Ethics in Traditional Thai Medicine Profession)

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย มาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ สิทธิผู้ป่วยและการตัดสินใจเชิงจริยธรรม กฎหมายแพ่งลักษณะละเมิด พระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พระราชบัญญัติยา พระราชบัญญัติสถานพยาบาล กฎหมายและระเบียบอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการแพทย์แผนไทย เช่น พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ

พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พระราชบัญญัติการคุ้มครองผู้บริโภค และพระราชบัญญัติอาหาร กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

Fundamental knowledge in law; moral and ethical standards, professional ethics; patient rights and ethical decision; transgressed laws of private rights; professional act of Traditional Thai Medicine; drug act; nursing home act; other laws and regulations related to traditional Thai medicines, eg., national health act, act for protecting and promoting traditional Thai medicine wisdom, act for protecting plant species, consumer protection act, food act, law for protecting intellectual property

190-301 การสื่อสารทางการแพทย์แผนไทย 1(0-2-1)

(Communication for Traditional Thai Medicine)

หลักการสื่อสาร การสร้างมนุษยสัมพันธ์กับประชาชนและบุคลากรสาธารณสุข การสื่อสารในทีมสหสาขาวิชาชีพ ทักษะการสื่อสารกับผู้ป่วยเรื้อรังและผู้ป่วยระยะสุดท้าย ทักษะการสื่อสารกับผู้ป่วยและญาติ การแจ้งข่าวร้าย การสื่อสารเพื่อป้องกันการร้องเรียน การสื่อสารเมื่อเกิดเหตุการณ์ไม่คาดฝัน การให้คำปรึกษาและให้ความรู้ทางการแพทย์แผนไทย

Principle of communication, making a relationship to people and health officers; interdisciplinary team communication; communication skills for NCDs' patients and palliative care; communication skills for patients and relatives; breaking bad news, communication for avoiding any complaints; communication in unexpected events; consulting and enlightening in Traditional Thai Medicine

190-302 ระเบียบวิธีวิจัยทางการแพทย์แผนไทย 3((2)-2-5)

(Research Methodology in Traditional Thai Medicine)

การวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ กระบวนการทำวิจัย การเขียนโครงการวิจัย การวางแผนวิจัย สถิติที่ใช้ในงานวิจัย การวิเคราะห์และการแปลผลข้อมูล การเผยแพร่ผลงานวิจัย จริยธรรมในงานวิจัย การสืบค้นบทความวิจัยที่ทันสมัย ประเมินคุณค่าวรรณกรรมและการนำเสนอ

Qualitative and quantitative researches; research process; research proposal writing; research planning, statistics for research, data analysis and interpretation, research publication, research ethic, search for current and up-to-date research articles, article evaluation and presentation

190-303 การแพทย์แผนไทยในระบบสุขภาพ 1((1)-0-2)

(Traditional Thai Medicine in Health System)

ระบบสุขภาพ ความหมายและองค์ประกอบของระบบสุขภาพ แนวคิดสุขภาพ นโยบายการสาธารณสุข และนโยบายของรัฐเกี่ยวกับสุขภาพ แผนการพัฒนาสุขภาพและการสาธารณสุขของประเทศ บทบาทของแพทย์แผนไทยและการประยุกต์ใช้ในระบบสุขภาพและการพัฒนาสุขภาพ

Health system; definition and composition of health system; concept of health; public health policy and government policy related to health; developing plan for health system and Thai public health; role of traditional Thai medicine and its application for health system and health system development

190-304 การสื่อสารภาษาอังกฤษทางการแพทย์แผนไทย 1(0-2-1)

(English Communication in Traditional Thai Medicine)

ฝึกทักษะการซักประวัติ ตรวจร่างกาย การบันทึกประวัติผู้ป่วย การบันทึกและแปลผลข้อมูลการตรวจร่างกาย ตามหลักการแพทย์แผนไทยที่ถูกต้องตามหลักภาษาอังกฤษ การใช้คำศัพท์ภาษาอังกฤษทางวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับเวชกรรมไทย เกษัชกรรมไทย การนวดไทยและการผดุง-ครรภ์ไทย

Training skills for history taking, physical examination, recording patient history; data recording and interpretation of physical examination according to traditional Thai medicine concept by using English communication; English terminology for traditional Thai medicine, Thai pharmaceutical, Thai massage, and Thai midwifery

190-305 การบริหารทางการแพทย์แผนไทย 2((2)-0-4)

(Administration in Traditional Thai Medicine)

หลักการบริหารจัดการ สิ่งแวดล้อมทางธุรกิจ การตลาดออนไลน์-ออฟไลน์ การบัญชี การเงินงบประมาณ การเขียนแผนธุรกิจตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการประยุกต์ใช้ทางธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทย เช่น คลินิกการแพทย์แผนไทย ร้านขายยาสมุนไพรไทย ธุรกิจสุขภาพและความงาม

Principle of management, business environment, online & offline marketing, accountancy, financial and budget, business plan based on philosophy of sufficiency economy; application in any business related to Traditional Thai Medicine, e.g., traditional Thai medicine clinics, herbal drug dispensaries, health and beauty businesses

190-306 ประโยชน์เพื่อนมนุษย์ 1((1)-0-2)

(Benefit of Mankinds)

การทำกิจกรรมเชิงบูรณาการองค์ความรู้ เน้นหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักการทรงงาน หลักการเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา เพื่อประโยชน์เพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง

The Integrative activities emphasizing the philosophy of sufficiency economy, work principles, understanding and development of King's philosophy for the benefits of mankind

- 190-307 โครงการพิเศษทางการแพทย์แผนไทย** **3(0-9-0)**
(Special Project in Traditional Thai Medicine)
 หลักการ และวิธีการพื้นฐานของการวิจัย ฝึกการทำโครงการทางด้านเวชกรรมไทย เภสัชกรรมไทย การนวดไทย หรือ การผดุงครรภ์ไทย หรือด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทย
 Principle and fundamental methodology of research; practice for researching in traditional Thai medicine, pharmacy, massage, midwifery or other works related to traditional Thai medicine
- 191-101 พยาธิสรีรวิทยาสำหรับการแพทย์แผนไทย** **3((3)-0-6)**
Pathophysiology for Traditional Thai Medicine
 บทนำพยาธิสรีรวิทยา กลไกควบคุมการทำงานและการประสานงานของระบบประสาท ระบบสัมผัสพิเศษ ระบบหายใจ ระบบขับปัสสาวะและสมดุลกรด-ด่าง ระบบสืบพันธุ์ ระบบต่อมไร้ท่อ ระบบกล้ามเนื้อ ระบบไหลเวียนเลือด ระบบย่อยอาหาร ในภาวะปกติและภาวะที่มีพยาธิสภาพ
 Introduction to pathophysiology; regulatory mechanisms of functions and coordination of the nervous system, special sensory system, respiratory system, urinary system and acid-base balance, reproductive system, endocrine system, muscular system, cardiovascular system and digestive system; in normal and pathological condition
- 191-201 พื้นฐานเวชกรรมไทย** **3((2)-3-4)**
(Basic of Thai Medicine)
 ประวัติ และปรัชญาการแพทย์แผนไทย หลักการสร้างเสริมสุขภาพแบบองค์รวมตามแนวทางทางการแพทย์แผนไทย มหาภูตรูปห้า และองค์ประกอบของธาตุ 42 ทฤษฎีตรีธาตุ สมุทธานวินิจฉัย รสยาและสรรพคุณ การซักประวัติ ตรวจร่างกาย และการบันทึกประวัติผู้ป่วย การตรวจวินิจฉัยโรคตามตำราเวชศึกษา คัมภีร์สมุทธานวินิจฉัย คัมภีร์โรคนิทาน คัมภีร์ธาตุวิภังค์ คัมภีร์ธาตุวิวรรณ์ และคัมภีร์วโรคสาร แนวทางการรักษา การส่งจ่ายยาและเลือกใช้ยาแผนไทย การให้คำแนะนำที่เหมาะสม การส่งต่อผู้ป่วย และการบูรณาการความรู้กับวิทยาศาสตร์การแพทย์
 History and philosophy of Traditional Thai Medicine; principles of holistic healthcare along to Traditional Thai Medicine; maha-bhutarupa and composition of dhatu42; tri- dhatu theory; Samutthanavinicchaya; tastes of drugs and their property; history taking, physical examination & medical records; diagnosis following Vejasiksa textbook, Samutthanavinicchaya scripture, Roganidana scripture, Dhatuvibanga scripture, Dhatuvivarana scripture & Varayogasara scripture; treatment methods, drug prescription, appropriate suggestions & patient referral; integration of Traditional Thai medicine with modern medicine

191-202 การซักประวัติ การตรวจร่างกาย และการแปลผลทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ 2((1)-3-2)

(History Taking, Physical Examination and Interpretation of Medical Laboratory Examination)

หลักการและวิธีการซักประวัติ ตรวจร่างกาย เทคนิคการใช้อุปกรณ์ทางการแพทย์พื้นฐาน การบันทึกประวัติ ผู้ป่วย การบันทึกและแปลผลข้อมูลจากการตรวจร่างกาย การแปลผลข้อมูลทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ และการวิเคราะห์สมุฏฐานตามหลักคัมภีร์สมุฏฐานวินิจฉัย

Principle and methods of history taking, physical examination; techniques for using basic medical instruments; recording data of patient's history; recording and interpreting data from physical examinations; interpretation of medical laboratory results; analysing the causes of diseases according to Thai medical scripture for causes and diagnosis of diseases

191-203 เวชกรรมไทยโรคในระบบทางเดินอาหาร 2((2)-0-4)

(Thai Medicine for Gastrointestinal Diseases)

พยาธิสรีรวิทยาเกี่ยวกับระบบทางเดินอาหาร สมุฏฐาน โรคและการวินิจฉัย กลุ่มยาสมุนไพร ยาในบัญชียาหลัก และในสาธารณสุขมูลฐาน ฤทธิ์ทางเภสัชวิทยาและพิษวิทยาของสมุนไพร และการตั้งตำรับยา การตรวจร่างกาย แนวทางในการรักษา หัตถการที่ใช้ในการส่งเสริม ป้องกัน ดูแล รักษา และฟื้นฟูผู้ป่วยที่มีความผิดปกติในระบบทางเดินอาหารตาม แนวทางการแพทย์แผนไทยและบูรณาการกับการแพทย์แผนปัจจุบัน

Pathophysiology of gastrointestinal diseases; causes of disorders and diagnosis; groups of materiamedica, herbal medicines in Thailand National List of Essential Medicines and primary health care; pharmacology and toxicology; drug prescription; physical examination; methods of treatment; medical procedures for promotion, prevention, care, treating and rehabilitation, based on Thai Tadtional medicine and integration to modern medicine

191-204 ฝึกปฏิบัติเวชกรรมไทยโรคในระบบทางเดินอาหาร 1(0-3-0)

(Practice in Thai Medicine for Gastrointestinal Diseases)

ฝึกปฏิบัติแบบบูรณาการความรู้ทางการแพทย์แผนไทยและวิทยาศาสตร์สุขภาพในการรักษาผู้ป่วยโรคในระบบทางเดินอาหาร โดยการซักประวัติ ตรวจร่างกาย วิเคราะห์ความผิดปกติ วินิจฉัยโรค วางแผนการรักษากับกรณีศึกษา ตั้งตำรับยา-จ่ายยาสมุนไพร และให้หัตถการ กับผู้ป่วยจำลอง หรือผู้ป่วยจริง

Practice based on Thai Traditional medicine integrated with medical sciences in treatment of patients with gastrointestinal diseases: history and physical examination, disorder analysis, diagnosis, treatment planning for case studies, herbal prescription & dispensation and therapeutic massages for simulated or actual patients

191-205 เวชกรรมไทยโรคในระบบสืบพันธุ์ 2((2)-0-4)

(Thai Medicine for Reproductive System Diseases)

พยาธิสรีรวิทยาเกี่ยวกับระบบสืบพันธุ์ สมุนไพรโรคและการวินิจฉัย กลุ่มยาสมุนไพร ยาในบัญชียาหลักและในสาธารณสุขมูลฐาน ฤทธิ์ทางเภสัชวิทยาและพิษวิทยาของสมุนไพร และการตั้งตำรับยา การตรวจร่างกาย แนวทางในการรักษา หัตถการที่ใช้ในการส่งเสริม ป้องกัน ดูแล รักษา และฟื้นฟูผู้ป่วยที่มีความผิดปกติในระบบสืบพันธุ์ตามแนวทางการแพทย์แผนไทยและบูรณาการกับการแพทย์แผนปัจจุบัน

Pathophysiology of reproductive system diseases; causes of disorders and diagnosis; groups of materiamedica, herbal medicines in Thailand National List of Essential Medicines and primary health care; pharmacology and toxicology; drug prescription; physical examination; methods of treatment; medical procedures for promotion, prevention, care, treating and rehabilitation, based on Thai Traditional medicine and integration to modern medicine

191-206 ฝึกปฏิบัติเวชกรรมไทยโรคในระบบสืบพันธุ์ 1(0-3-0)

(Practice in Thai Medicine for Reproductive System Diseases)

ฝึกปฏิบัติแบบบูรณาการความรู้ทางการแพทย์แผนไทยและวิทยาศาสตร์สุขภาพในการรักษาผู้ป่วยโรคในระบบโรคสืบพันธุ์ โดยการซักประวัติ ตรวจร่างกาย วิเคราะห์ความผิดปกติ วินิจฉัยโรค วางแผนการรักษากับกรณีศึกษา ตั้งตำรับยาจ่ายยาสมุนไพร และให้หัตถการกับผู้ป่วยจำลอง หรือผู้ป่วยจริง

Practice based on Thai Traditional medicine integrated with medical sciences in treatment of patients with reproductive system diseases: history and physical examination, disorder analysis, diagnosis, treatment planning for case studies, herbal prescription & dispensation and therapeutic massages for simulated or actual patients

191-301 เวชกรรมไทยโรคไข้ 2((2)-0-4)

(Thai Medicine for Khai)

พยาธิสรีรวิทยาเกี่ยวกับไข้ สมุนไพรโรคและการวินิจฉัย กลุ่มยาสมุนไพร ยาในบัญชียาหลักและในสาธารณสุขมูลฐาน ฤทธิ์ทางเภสัชวิทยาและพิษวิทยาของสมุนไพร และการตั้งตำรับยา การตรวจร่างกาย แนวทางในการรักษา หัตถการที่ใช้ในการส่งเสริม ป้องกัน ดูแล รักษา และฟื้นฟูผู้ป่วยที่มีไข้ตามแนวทางการแพทย์แผนไทยและบูรณาการกับการแพทย์แผนปัจจุบัน

Pathophysiology of khai; causes of disorders and diagnosis; groups of materiamedica, herbal medicines in Thailand National List of Essential Medicines and primary health care; pharmacology and toxicology; drug prescription; physical examination; methods of treatment; medical procedures for promotion, prevention, care, treating and rehabilitation, based on Thai Traditional medicine and integration to modern medicine

191-302 ฝึกปฏิบัติเวชกรรมไทยโรคไข **1(0-3-0)**

(Practice in Thai Medicine for Khai)

ฝึกปฏิบัติแบบบูรณาการความรู้ทางการแพทย์แผนไทยและวิทยาศาสตร์สุขภาพในการรักษาผู้ป่วยโรคไข โดยการซักประวัติ ตรวจร่างกาย วิเคราะห์ความผิดปกติ วินิจฉัยโรค วางแผนการรักษากับกรณีศึกษา ตั้งตำรับยา-จ่ายยาสมุนไพร และให้หัตถการ กับผู้ป่วยจำลอง หรือผู้ป่วยจริง

Practice based on Thai Traditional medicine integrated with medical sciences in treatment of patients with Khai: history and physical examination, disorder analysis, diagnosis, treatment planning for case studies, herbal prescription & dispensation and therapeutic massages for simulated or actual patients

191-303 เวชกรรมไทยโรคในระบบทางเดินปัสสาวะ **1((1)-0-2)**

(Thai Medicine for Urinary System Diseases)

พยาธิสรีรวิทยาเกี่ยวกับระบบปัสสาวะ สมุนไพร โรคและการวินิจฉัย กลุ่มยาสมุนไพร ยาในบัญชียาหลักและในสารานุกรมสมุนไพร ฤทธิ์ทางเภสัชวิทยาและพิษวิทยาของสมุนไพร และการตั้งตำรับยา การตรวจร่างกาย แนวทางในการรักษา หัตถการที่ใช้ในการส่งเสริม ป้องกัน ดูแล รักษา และฟื้นฟูผู้ป่วยที่มีความผิดปกติในระบบปัสสาวะตามแนวทางการแพทย์แผนไทยและบูรณาการกับการแพทย์แผนปัจจุบัน

Pathophysiology of urinary system diseases; causes of disorders and diagnosis; groups of materiamedica, herbal medicines in Thailand National List of Essential Medicines and primary health care; pharmacology and toxicology; drug prescription; physical examination; methods of treatment; medical procedures for promotion, prevention, care, treating and rehabilitation, based on Thai Tadtional medicine and integration to modern medicine

191-304 ฝึกปฏิบัติเวชกรรมไทยโรคในระบบทางเดินปัสสาวะ **1(0-3-0)**

(Practice in Thai Medicine for Urinary System Diseases)

ฝึกปฏิบัติแบบบูรณาการความรู้ทางการแพทย์แผนไทยและวิทยาศาสตร์สุขภาพในการรักษาผู้ป่วยโรคในระบบทางเดินปัสสาวะ โดยการซักประวัติ ตรวจร่างกาย วิเคราะห์ความผิดปกติ วินิจฉัยโรค วางแผนการรักษากับกรณีศึกษา ตั้งตำรับยา-จ่ายยาสมุนไพร และให้หัตถการ กับผู้ป่วยจำลอง หรือผู้ป่วยจริง

Practice based on Thai Traditional medicine integrated with medical sciences in treatment of patients with urinary system diseases: history and physical examination, disorder analysis, diagnosis, treatment planning for case studies, herbal prescription & dispensation and therapeutic massages for simulated or actual patients

191-305 เวชกรรมไทยโรคในระบบหู คอ จมูก ตา **2((2)-0-4)**

(Thai Medicine for Otorhinolaryngology and Ophthalmology System Diseases)

พยาธิสรีรวิทยาเกี่ยวกับระบบหู คอ จมูก ตา สมุนไพร โรคและการวินิจฉัย กลุ่มยาสมุนไพร ยาในบัญชียาหลักและในสารานุกรมสมุนไพร ฤทธิ์ทางเภสัชวิทยาและพิษวิทยาของสมุนไพร และการตั้งตำรับยา การตรวจร่างกาย แนวทางใน

การรักษา หัตถการที่ใช้ในการส่งเสริม ป้องกัน ดูแล รักษา และฟื้นฟูผู้ป่วยที่มีความผิดปกติในระบบหู คอ จมูก ตามแนวทางแพทย์แผนไทยและบูรณาการกับการแพทย์แผนปัจจุบัน

Pathophysiology of otorhinolaryngology and ophthalmology system diseases; causes of disorders and diagnosis; groups of materiamedica, herbal medicines in Thailand National List of Essential Medicines and primary health care; pharmacology and toxicology; drug prescription; physical examination; methods of treatment; medical procedures for promotion, prevention, care, treating and rehabilitation, based on Thai Traditional medicine and integration to modern medicine

191-306 ฝึกปฏิบัติเวชกรรมไทยโรคในระบบหู คอ จมูก ตา **1(0-3-0)**

(Practice in Thai Medicine for Otorhinolaryngology and Ophthalmology System Diseases)

ฝึกปฏิบัติแบบบูรณาการความรู้ทางการแพทย์แผนไทยและวิทยาศาสตร์สุขภาพในการรักษาผู้ป่วยโรคในระบบหู คอ จมูก ตา โดยการซักประวัติ ตรวจร่างกาย วิเคราะห์ความผิดปกติ วินิจฉัยโรค วางแผนการรักษากับกรณีศึกษา ตั้งตำรับยาจ่ายยาสมุนไพร และให้หัตถการ กับผู้ป่วยจำลอง หรือผู้ป่วยจริง

Practice based on Thai Traditional medicine integrated with medical sciences in treatment of patients with otorhinolaryngology and ophthalmology system diseases: history and physical examination, disorder analysis, diagnosis, treatment planning for case studies, herbal prescription & dispensation and therapeutic massages for simulated or actual patients

191-307 สุขภาวะองค์รวมสำหรับการแพทย์แผนไทย **3((2)-3-4)**

(Holistic Healthcare For Traditional Thai Medicine)

การดูแลและส่งเสริมสุขภาวะองค์รวม 4 ด้าน คือ สุขภาวะทางกาย เช่น การพักผ่อน กายบริหาร อาหารสมุนไพร การปฐมพยาบาลเบื้องต้นและสมุนไพรที่เกี่ยวข้อง สุขภาวะทางจิต เช่น สมาธิและการปฏิบัติทางด้านสุขภาพจิตอื่นๆ บุคลิกภาพและการปรับตัว โรคทางจิตเวชและการป้องกันรักษา จิตวิทยาคลินิก สุขภาวะทางจิตวิญญาณ เช่น การเข้าถึงศาสนา การทำความดี ความมีเมตตา และสุขภาวะทางสังคม

Holistic healthcare and health promotion in 4 facets; physical wellbeing by relaxing, exercising, herbal foods, first aid and related herbs, etc.; mental wellbeing by meditation and other practices in mental health, personality and adaptation, psychiatric disorders and their prevention and treatment, clinical psychology, etc.; spiritual wellbeing by accessing to religion and good deeds, merciful, etc. and social wellbeing

191-308 เวชกรรมไทยโรคในระบบผิวหนัง **1((1)-0-2)**

(Thai Medicine for Integumentary System Diseases)

พยาธิสรีรวิทยาเกี่ยวกับระบบผิวหนัง สมุนไพร โรคและการวินิจฉัย กลุ่มยาสมุนไพร ยาในบัญชียาหลักและในสารานุกรมสมุนไพร ฤทธิ์ทางเภสัชวิทยาและพิษวิทยาของสมุนไพร และการตั้งตำรับยา การตรวจร่างกาย แนวทางการ

รักษา หัตถการที่ใช้ในการส่งเสริม ป้องกัน ดูแล รักษา และฟื้นฟูผู้ป่วยตามแนวทางการแพทย์แผนไทยและบูรณาการกับการแพทย์แผนปัจจุบัน

Pathophysiology of integumentary system diseases; causes of disorders and diagnosis; groups of materiamedica, herbal medicines in Thailand National List of Essential Medicines and primary health care; pharmacology and toxicology; drug prescription; physical examination; methods of treatment; medical procedures for promotion, prevention, care, treating and rehabilitation, based on Thai Traditional medicine and integration to modern medicine

191-309 ฝึกปฏิบัติเวชกรรมไทยโรคในระบบผิวหนัง 1(0-3-0)

(Practice in Thai Medicine for Integumentary System Diseases)

ฝึกปฏิบัติแบบบูรณาการความรู้ทางการแพทย์แผนไทยและวิทยาศาสตร์สุขภาพในการรักษาผู้ป่วยโรคในระบบผิวหนัง โดยการซักประวัติ ตรวจร่างกาย วิเคราะห์ความผิดปกติ วินิจฉัยโรค วางแผนการรักษากับกรณีศึกษา ตั้งตำรับยา-จ่ายยาสมุนไพร และให้หัตถการกับผู้ป่วยจำลอง หรือผู้ป่วยจริง

Practice based on Thai Traditional medicine integrated with medical sciences in treatment of patients with integumentary system diseases: history and physical examination, disorder analysis, diagnosis, treatment planning for case studies, herbal prescription & dispensation and therapeutic massages for simulated or actual patients

191-310 เวชกรรมไทยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง 1 2((2)-0-4)

(Thai Medicine for NCDs I)

พยาธิสรีรวิทยาเกี่ยวกับโรคไม่ติดต่อเรื้อรังกลุ่มอาการทางเมตาบอลิก เช่น ไขมัน ความดันโลหิตสูง หลอดเลือดสมอง เบาหวาน สมุนไพรโรคและการวินิจฉัย กลุ่มยาสมุนไพร ยาในบัญชียาหลักและในสาธารณสุขมูลฐาน ฤทธิ์ทางเภสัชวิทยาและพิษวิทยาของสมุนไพร และการตั้งตำรับยา การตรวจร่างกาย แนวทางการรักษา หัตถการที่ใช้ในการส่งเสริม ป้องกัน ดูแล รักษา และฟื้นฟูผู้ป่วยตามแนวทางการแพทย์แผนไทยและบูรณาการกับการแพทย์แผนปัจจุบัน

Pathophysiology of NCDs, e.g., obesity, high blood pressure, stroke, diabetes; causes of disorders and diagnosis; groups of materiamedica, herbal medicines in Thailand National List of Essential Medicines and primary health care; pharmacology and toxicology; drug prescription; physical examination; methods of treatment; medical procedures for promotion, prevention, care, treating and rehabilitation, based on Thai Traditional medicine and integration to modern medicine

191-311 ฝึกปฏิบัติเวชกรรมไทยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง 1 1(0-3-0)

(Practice in Thai Medicine for NCDs 1)

ฝึกปฏิบัติแบบบูรณาการความรู้ทางการแพทย์แผนไทยและวิทยาศาสตร์สุขภาพในการรักษาผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (ไขมันสูง ความดันโลหิตสูง หลอดเลือดสมอง เบาหวาน) โดยการซักประวัติ ตรวจร่างกาย วิเคราะห์ความผิดปกติ วินิจฉัยโรค วางแผนการรักษากับกรณีศึกษา ตั้งตำรับยา-จ่ายยาสมุนไพร และให้หัตถการกับผู้ป่วยจำลองหรือผู้ป่วยจริง

Practice based on Thai Traditional medicine integrated with medical sciences in treatment of patients with NCDs (fatty, hypertension, stroke, diabetes): history and physical examination, disorder analysis, diagnosis, treatment planning for case studies, herbal prescription & dispensation and therapeutic massages for simulated or actual patients

191-312 เวชกรรมไทยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง 2 1((1)-0-2)

(Thai Medicine for NCDs II)

พยาธิสรีรวิทยาเกี่ยวกับมะเร็ง สมุนไพร โรคและการวินิจฉัย กลุ่มยาสมุนไพร ยาในบัญชียาหลักและใน สารานุกรมสมุนไพร ฤทธิ์ทางเภสัชวิทยาและพิษวิทยาของสมุนไพร และการตั้งตำรับยา การตรวจร่างกาย แนวทางในการ รักษา หัตถการที่ใช้ในการส่งเสริม ป้องกัน ดูแล รักษา และฟื้นฟูผู้ป่วยมะเร็งตามแนวทางการแพทย์แผนไทยและบูรณาการ กับการแพทย์แผนปัจจุบัน

Pathophysiology of NCD ; causes of disorders and diagnosis; groups of materiamedica, herbal medicines in Thailand National List of Essential Medicines and primary health care; pharmacology and toxicology; drug prescription; physical examination; methods of treatment; medical procedures for promotion, prevention, care, treating and rehabilitation, based on Thai Traditional medicine and integration to modern medicine

191-313 ฝึกปฏิบัติเวชกรรมไทยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง 2 1(0-3-0)

(Practice in Thai Medicine for NCDs 2)

ฝึกปฏิบัติแบบบูรณาการความรู้ทางการแพทย์แผนไทยและวิทยาศาสตร์สุขภาพในการรักษาผู้ป่วยโรคมะเร็ง โดยการซักประวัติ ตรวจร่างกาย วิเคราะห์ความคิดปกติ วินิจฉัยโรค วางแผนการรักษากับกรณีศึกษา ตั้งตำรับยา-จ่ายยา สมุนไพร และให้หัตถการกับผู้ป่วยจำลองหรือผู้ป่วยจริง

Practice based on Thai Traditional medicine integrated with medical sciences in treatment of patients with cancers: history and physical examination, disorder analysis, diagnosis, treatment planning for case studies, herbal prescription & dispensation and therapeutic massages for simulated or actual patients

191-314 การส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ 2((1)-2-3)

(Health Promotion for Older People)

ความหมายของผู้สูงอายุ การเปลี่ยนแปลงทางสรีรวิทยาของผู้สูงอายุ ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อสภาวะสุขภาพของ ผู้สูงอายุ แนวปฏิบัติเพื่อส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวมให้แก่ผู้สูงอายุในระดับบุคคลและชุมชน

Definition of older people, physiological adaptations in the elders, factors affecting health condition in older people, health promotion guideline as holistic care for the elders both in individual and community levels

191-315 สังคมวิทยา มานุษยวิทยาการแพทย์ และการแพทย์พื้นบ้าน 2((2)-0-4)

(Sociology Medical Anthropology and Folk Medicine)

สังคมวิทยาและมานุษยวิทยาพื้นฐาน ความแตกต่าง ความเชื่อมโยง และการประยุกต์กับการแพทย์แผนไทย ความเชื่อ จิต และจิตวิญญาณเกี่ยวกับสุขภาพ ความเจ็บป่วย การดูแลสุขภาพและการใช้บริการสุขภาพตามแนวทาง

การแพทย์แผนไทย การสืบทอดภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้านไทย การแพทย์พื้นบ้านในภาคใต้ แนวคิดและกระบวนการรักษา การตั้งตำรับยาและการรักษาด้วยการแพทย์พื้นบ้านภาคใต้

Foundation of sociology and anthropology; difference-relationship and application for traditional Thai Medicine; beliefs, mind and soul concerning health, illness, health care and health services based on traditional Thai medicine theory; wisdom inheritance of Thai folk medicine; folk medicine in southern Thailand, concept and practice, drug prescription and treatment according to southern medicine

191-316 วิทยาการระบาดสำหรับการแพทย์แผนไทย 2((2)-0-4)

(Epidemiology for Traditional Thai Medicine)

แนวคิดและสาเหตุการเกิดโรคแบบแพทย์แผนไทย อุตุนิยมวิทยา และประเทศ แนวคิดและหลักการของวิทยาการระบาด แนวคิดเกี่ยวกับโรค การกระจายของโรคในชุมชน เครื่องวัดสภาวะอนามัยชุมชน การศึกษาทางวิทยาการระบาด การเฝ้าระวังโรค การสอบสวนทางวิทยาการระบาด การป้องกันและการควบคุมโรค

Concepts and causes of diseases in traditional Thai medicine, seasons, time and country; concept and principle of epidemiology; concept of diseases; distribution of diseases in community; measurement of community health; epidemiological studies; disease surveillance; epidemiological investigation; prevention and control of diseases

191-331 โหราศาสตร์ไทยเพื่อการส่งเสริมสุขภาพ 2((2)-0-4)

(Thai Astrology for Health Promotion)

หลักการพื้นฐานของโหราศาสตร์ไทย ความสัมพันธ์กับธาตุเจ้าเรือน และการประยุกต์ใช้ในการดูแลสุขภาพด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย

Principle of Thai astrology, its relation to basic components in human body and application for health promotion according to Thai Traditional Medicine

191-491 ฝึกประสบการณ์วิชาชีพเวชกรรมไทย 4(0-24-0)

(Internship in Thai Medicine)

ฝึกปฏิบัติงานในสถานพยาบาลและสถานประกอบการให้ครอบคลุมมาตรฐานเนื้อหาวิชาชีพด้านเวชกรรมไทย ภายใต้การแนะนำของผู้ควบคุมงาน การพัฒนาทักษะในการสื่อสารและสัมพันธ์กับผู้ป่วยและบุคลากรทางการแพทย์

Practice in hospital and clinics and health establishments covering standard content in traditional Thai medicine under the guidance of supervisors; development of communication skill and relationship between the patients and health care teams

191-492 ฝึกบูรณาการประสบการณ์วิชาชีพการแพทย์แผนไทย 3(0-18-0)

(Integrated Internship in Traditional Thai Medicine)

นำความรู้ทักษะที่ได้จากการศึกษาปฏิบัติมาใช้ในการฝึกปฏิบัติงานด้านการแพทย์แผนไทยด้วยการบูรณาการความรู้เวชกรรมไทย เกษษกรรมไทย การนวดไทย และการผดุงครรภ์ไทยแก่ผู้ป่วยจริง ภายใต้การควบคุมของอาจารย์แหล่ง

ฝึก ให้การตรวจวินิจฉัยโรค การรักษา และคำแนะนำในการดูแลสุขภาพ และบูรณาการการรักษาร่วมกับวิชาชีพอื่นในสถานพยาบาล

Application of knowledge and skill from the studies to practice in traditional Thai medicine by integrating the knowledge in Thai medicine, Thai pharmaceuticals, Thai massage and Thai midwifery, for patients' care under supervision of authorized practitioners; giving diagnosis, treatment, and advice for health care; integrating treatment with allied health sciences professions in health center

192-101 เภสัชพฤกษศาสตร์และพฤกษศาสตร์พื้นบ้าน 2((2)-0-4)

(Pharmaceutical Botany and Ethnobotany)

โครงสร้างของเซลล์พืช สัณฐานวิทยาและกายวิภาคของพืช เนื้อเยื่อพืชและผงยา อนุกรมวิธานพืช ตัวอย่างพืชอ้างอิงและพิพิธภัณฑ์พืช พฤกษศาสตร์พื้นบ้าน ความหลากหลายทางชีวภาพของพืชสมุนไพร และการนำไปใช้ประโยชน์ทางยา

Structure of plant cells, plant morphology and anatomy; plant tissue and drug powders; plant taxonomy, voucher specimens and herbarium management; ethnobotany, biodiversity of herbal plants and their medicinal utilization

192-102 ปฏิบัติการเภสัชพฤกษศาสตร์และพฤกษศาสตร์พื้นบ้าน 1(0-3-0)

(Pharmaceutical Botany and Ethnobotany : Laboratory)

การใช้กล้องจุลทรรศน์ จำแนกเนื้อเยื่อพืช ผงยา และสัณฐานวิทยาของพืช ปฏิบัติการอนุกรมวิธานพืช รู้จักตัวอย่างจริงพืชสมุนไพรในวงศ์ต่างๆ

Using the microscope; categorize plant tissues, drug powders and plant morphology; practice in plant taxonomy; recognize medicinal plant specimens

192-131 เภสัชวิทยาสำหรับการแพทย์แผนไทย 2((2)-0-4)

(Pharmacology for Traditional Thai Medicine)

หลักการทั่วไปทางเภสัชวิทยา เภสัชจลนศาสตร์ รูปแบบยาเตรียม ผลอันไม่พึงประสงค์จากยา ยาที่มีผลต่อระบบประสาทส่วนกลาง ระบบหัวใจและหลอดเลือด ระบบทางเดินอาหาร ระบบต่อมไร้ท่อ ยาด้านจุลชีพและปรสิต ปฏิบัติการต่อกันระหว่างยา พืชสมุนไพร พิษวิทยา และการรักษา ผู้ป่วยที่ได้รับสารพิษ

General principles of pharmacology; pharmacokinetics; drug dosage forms; adverse drug reaction; drugs affecting central nervous system, cardiovascular system, gastrointestinal system, endocrine system; antimicrobial and antiparasitic drugs; drug interactions; medicinal plants; toxicology and management of poisoning

192-201 พื้นฐานเภสัชกรรมไทย 2((1)-3-2)

(Basic of Thai Pharmacy)

หลักการพิจารณาตัวยา การจำแนกเภสัชวัตถุ ประเภทของเภสัชวัตถุ ชื่อสามัญและชื่อวิทยาศาสตร์ สรรพคุณทางยา สมุนไพรที่ใช้แทนกัน คณาเภสัช ข้อมูลวิจัยทางเภสัชวิทยาและคลินิก สมุนไพรที่มีพิษ การนำไปใช้ประโยชน์ ข้อควรระวังและข้อห้ามในการใช้

Principle of medicinal material identification and classification; types of medicinal materials, common names and scientific names, folk medicinal properties; substitutional uses of allied drugs, groups of materia medica; pharmacological and clinical evidences; poisonous herbs, their utilization, precautions and contraindications

192-202 เคมีเภสัชวัตถุ 3((2)-3-4)

(Chemicals in Materia Medica)

การแบ่งกลุ่มเภสัชวัตถุตามองค์ประกอบทางเคมี การศึกษาเทคนิคการสกัดและการทดสอบเบื้องต้นของเภสัชวัตถุตามกลุ่มสารต่อไปนี้ คาร์โบไฮเดรต ไขมัน กรดอะมิโนและโปรตีน กลัยโคไซด์ ฟลาโวนอยด์เทอร์ปีน กลุ่มกรดอินทรีย์ เรซิน บาลซัม และแอลคาลอยด์ รวมทั้งการกระจายตัวในเภสัชวัตถุแต่ละชนิด ตัวอย่างยาแผนปัจจุบันที่ค้นพบจากสารกลุ่มดังกล่าว ประโยชน์การนำไปใช้ในทางการแพทย์แผนไทย

Classification of materiamedica according to chemical constituent; study of extraction technique and primary screening of chemical constituents (e.g. carbohydrate, fat, amino acid, protein, glycoside, flavonoid, terpene, organic acid, resin, balsam, and alkaloid); chemical distribution in materiamedica; examples of modern drugs modified from natural chemical groups; use of chemical constituents in traditional Thai medicine

192-203 การปรุงยาไทย 1 2((2)-0-4)

(Thai Pharmaceutics I)

หลักการและวิธีการปรุงยาแผนไทย การชั่ง การตวง การคำนวณทางเภสัชกรรมแผนไทย วิธีการเตรียมและการใช้ตัวยาอันตรายและกระสายยา การคัดเลือกและการเก็บสมุนไพร การสกัดตัวยาจากสมุนไพร การเตรียมยาสมุนไพรประเภทยาน้ำ ยาแก้มแข็ง และยาของแข็ง การควบคุมคุณภาพและการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์

Principles and methods for preparing traditional Thai medicines; weighing, measuring and calculating in Thai pharmaceutics; methods of preparation and use for toxic substances and traditional drug vehicles; selecting and harvesting herbs; herbal extraction; preparation of liquid, semi-solid and solid herbal drugs; qualitative control and restoration of herbal products

- 192-204 **ปฏิบัติการปรุงยาไทย 1** **1(0-3-0)**
(Thai Pharmaceutics Laboratory I)
 ฝึกชั่ง ตวง และคำนวณทางเภสัชกรรมแผนไทย เตรียมตัวยาอันตรายและกระสายยา สกัดตัวยาจากสมุนไพร เตรียมยาสมุนไพรประเภทยาน้ำ ยาแก้อ่อน และยาของแข็ง ควบคุมคุณภาพและเก็บรักษาผลิตภัณฑ์สมุนไพร
 Practice in weighing, measuring and calculating in Thai pharmaceutics; preparing of toxic substances and traditional drug vehicles; herbal extraction; preparation of liquid, semi-solid and solid herbal drugs; qualitative control and restoration of herbal products
- 192-301 **การปรุงยาไทย 2** **1((1)-0-2)**
(Thai Pharmaceutics II)
 การเตรียมและการวิเคราะห์ตำรับยาแผนไทยในบัญชียาหลักแห่งชาติและตำรับยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ การเตรียมยาสมุนไพรในระดับกึ่งอุตสาหกรรม การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีแผนปัจจุบันในการเตรียมยาแผนโบราณ การเตรียมเครื่องสำอางจากสมุนไพร ข้อปฏิบัติที่ดีในการผลิตยา การขึ้นทะเบียนตำรับยา การขออนุญาตสถานที่ผลิตยา
 Preparation and analysis of herbal remedies used in national drug list and traditional household medicines; preparation of herbal medicines in semi-industrial scale; application of modern technology in traditional Thai medicine preparation; preparation of herbal cosmetics; good manufacturing practices for producing herbal drugs; registration system for herbal medicines; requesting permission to establish the herbal factories
- 192-302 **ปฏิบัติการปรุงยาไทย 2** **1(0-3-0)**
(Thai Pharmaceutics Laboratory II)
 ฝึกเตรียมตำรับยาแผนไทยในบัญชียาหลักแห่งชาติและตำรับยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ ใช้เทคโนโลยีแผนปัจจุบันในการเตรียมยาแผนโบราณ เตรียมยาสมุนไพรในระดับกึ่งอุตสาหกรรม เตรียมเครื่องสำอางจากสมุนไพร
 Practice in preparing herbal remedies used in national drug list and traditional household medicines; applying modern technology in preparing traditional Thai medicines; preparing herbal medicines in semi-industrial scale; preparing herbal cosmetics
- 192-331 **การพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อส่งเสริมสุขภาพ** **2((2)-0-4)**
(Herbal product development for health promotion)
 ประเภทของผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อส่งเสริมสุขภาพ สารสำคัญ สรรพคุณ และการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร
 Types of herbal products for health promotion; active ingredients, properties and herbal product development
- 192-491 **ฝึกประสบการณ์วิชาชีพเภสัชกรรมไทย** **3(0-18-0)**
(Internship in Thai Pharmacy)
 ฝึกปฏิบัติงานการผลิตยาในสถานที่ผลิตยา การจ่ายยาสมุนไพร ตลอดจนการให้คำแนะนำในการใช้ยาสมุนไพร
 Clerkship in herbal drug factories, herbal drug prescription and giving instruction for herbal drug use

193-201 พื้นฐานการนวดไทย

3((1)-5-3)

(Basic of Thai Massage)

ประวัติและพัฒนาการการนวดในสังคมไทย หลักพื้นฐานแนวคิดการนวดไทย ทฤษฎีเส้นสิบและการวินิจฉัยเส้นและลม การฝึกกำลังนิ้วมือและแต่งรสมือ การนวดไทยแบบราชสำนัก การประคบและอบสมุนไพร ประโยชน์ของการนวด การนำไปใช้ในระดับสาธารณสุขมูลฐานและระดับสถานพยาบาล ศึกษาเหตุแห่งโรค การซักประวัติ การตรวจวินิจฉัยโรคเบื้องต้น และการบันทึกแบบบันทึกการซักประวัติและตรวจรักษา ข้อห้าม ข้อควรระวังในการนวด และการส่งต่อผู้ป่วย

History and development of Thai massage; foundation and concept of Thai massage; Sen Sib (10 energy lines) theory and diagnosis of any disorders caused by energy lines and wind element; finger strength training and taste of hands; royal Thai massage; herbal pressing and steaming; benefits of massage; Thai massage applied for primary public health and infirmary; studying causes of diseases, history taking, principles of disease diagnosis, recording the patient history, and treatment form; contraindications and precautions in massage; patient referral

193-202 เวชกรรมไทยโรคในระบบกล้ามเนื้อและกระดูก

1((1)-0-2)

(Thai Medicine for Musculoskeletal Disorders)

พยาธิสรีรวิทยาเกี่ยวกับระบบกล้ามเนื้อและกระดูก สมุนไพร โรคและการวินิจฉัย กลุ่มยาสมุนไพร ยาในบัญชียาหลักและในสาธารณสุขมูลฐาน ฤทธิ์ทางเภสัชวิทยาและพิษวิทยาของสมุนไพร และการตั้งตำรับยา การตรวจร่างกาย แนวทางในการรักษา หัตถการที่ใช้ในการส่งเสริม ป้องกัน ดูแล รักษา และฟื้นฟูผู้ป่วยที่มีความผิดปกติในระบบกล้ามเนื้อและกระดูกตามแนวทางการแพทย์แผนไทยและบูรณาการกับการแพทย์แผนปัจจุบัน

Pathophysiology of musculoskeletal disorders; causes of disorders and diagnosis; groups of materiamedica, herbal medicines in Thailand National List of Essential Medicines and primary health care; pharmacology and toxicology; drug prescription; physical examination; methods of treatment; medical procedures for promotion, prevention, care, treating and rehabilitation, based on Thai Traditional medicine and integration to modern medicine

193-203 ฝึกปฏิบัติเวชกรรมไทยโรคในระบบกล้ามเนื้อและกระดูก

2(0-6-0)

(Practice in Thai Medicine for Musculoskeletal Disorders)

ฝึกปฏิบัติแบบบูรณาการความรู้ทางการแพทย์แผนไทยและวิทยาศาสตร์สุขภาพในการรักษาผู้ป่วยโรคในระบบกล้ามเนื้อและกระดูก โดยการซักประวัติ ตรวจร่างกาย วิเคราะห์ความผิดปกติ วินิจฉัยโรค วางแผนการรักษากับกรณีศึกษา ตั้งตำรับยา-จ่ายยาสมุนไพร และให้หัตถการกับผู้ป่วยจำลอง หรือผู้ป่วยจริง

Practice based on Thai Traditional medicine integrated with medical sciences in treatment of patients with musculoskeletal disorders: history and physical examination, disorder analysis, diagnosis, treatment planning for case studies, herbal prescription & dispensation and therapeutic massages for simulated or actual patients

193-204 การผดุงครรภ์ไทย 1**2((2)-0-4)****(Thai Midwifery I)**

บูรณาการองค์ความรู้ทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์แผนปัจจุบันในประเด็นต่อไปนี้ สรีระร่างกายของหญิงและชายวัยเจริญพันธุ์ การปฏิสนธิและการตั้งครรภ์ การส่งเสริมสุขภาพ การปฏิบัติตน ข้อควรระวังและข้อห้ามของหญิงตั้งครรภ์ วิธีการดูแลมารดาและทารกระยะก่อนคลอด ระหว่างการคลอด วิธีการช่วยคลอดปกติ ความผิดปกติของมารดาและทารกและแนวทางการส่งต่อ Integration of knowledge on traditional Thai Medicine and modern medicine in the following issues: physiology of male and female in reproductive age; fertilization and pregnancy; health promotion, self-care practice, precautions and contraindications in pregnant women; antepartum and intrapartum care; normal delivery; abnormalities in pregnant women & fetuses and patient referral guideline

193-205 ฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ไทย 1**1(0-3-0)****(Practice in Thai Midwifery I)**

ฝึกทักษะปฏิบัติการผดุงครรภ์ไทยโดยบูรณาการความรู้กับวิทยาศาสตร์สุขภาพ ในประเด็นการวินิจฉัยการตั้งครรภ์ การฝากครรภ์ ตรวจครรภ์ หัตถการและสมุนไพรในการดูแลสุขภาพมารดาและทารกระหว่างการตั้งครรภ์ถึงระยะคลอด โดยฝึกปฏิบัติกับหุ่น ผู้ป่วยจำลองหรือผู้ป่วยจริง

Practice in Thai Midwifery by integrating knowledge with medical sciences in following issues: pregnancy diagnosis, antenatal care, pregnancy test, therapeutic techniques and herbs for antepartum and intrapartum care; practised by model, simulated or actual patients

193-206 การผดุงครรภ์ไทย 2**1((1)-0-2)****(Thai Midwifery II)**

บูรณาการองค์ความรู้และทักษะทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์แผนปัจจุบันในประเด็นต่อไปนี้ การเปลี่ยนแปลงทางสรีระวิทยา และจิตสังคมของมารดาหลังคลอด การประเมินสุขภาพ และการดูแลมารดาหลังคลอดและทารก ข้อควรระวังและข้อห้ามในมารดาหลังคลอด ความผิดปกติที่เกิดขึ้นหลังคลอดและแนวทางการส่งต่อ

Integration of knowledge & skill on traditional Thai Medicine and modern medicine in the following issues: physiological and psychosocial adaptation in postpartum women; health evaluation, postpartum women and baby care; precautions and contraindications in postpartum period, abnormalities in pregnant women and patient referral guideline

193-207 ฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ไทย 2**1(0-3-0)****(Practice in Thai Midwifery II)**

ฝึกทักษะปฏิบัติการผดุงครรภ์ไทยโดยบูรณาการความรู้กับวิทยาศาสตร์สุขภาพ ในประเด็นการประเมินสุขภาพ หัตถการและยาสมุนไพรเพื่อการดูแลมารดาหลังคลอดและทารก โดยฝึกปฏิบัติกับหุ่นผู้ป่วยจำลองหรือผู้ป่วยจริง

Practice in Thai Midwifery by integrating knowledge with medical sciences in following issues: health evaluation, therapeutic techniques and herbs for postpartum women and baby care; practised by simulated or actual patients

193-208 หัตถเวชกรรมทางเลือกส่งเสริมสุขภาพ 1((1)-0-2)

(Alternative Therapeutic Massages for Health Promotion)

หลักการพื้นฐานและทฤษฎีการนวดไทยแบบเขลยศักดิ์ กลไกการเกิดโรค อาการ การวินิจฉัย วิธีการรักษาโรคที่พบบ่อยหรือโรคซับซ้อนด้วยการนวดไทยแบบเขลยศักดิ์ การให้คำแนะนำและการส่งต่อผู้ป่วย การแพทย์ทางเลือก เช่น การบำบัดด้วยการดัดดึง การนวดฝ่าเท้า การนวดน้ำมัน การนวดนักร้องฟ้า การนวดกดจุด และการนวดไทยประยุกต์

Foundation and theory of rural Thai massage; pathogenesis of diseases, symptoms, diagnosis, treating methods of common and multifactorial disorders following rural Thai massage; suggestion for taking care of patient's health and suitable referral; alternative health therapies such as musculoskeletal manipulation, foot massage, oil massage, sport massage, acupressure as well as applied Thai massage

193-209 ฝึกปฏิบัติหัตถเวชกรรมทางเลือกส่งเสริมสุขภาพ 2(0-5-0)

(Practice in Alternative Therapeutic Massages for Health Promotion)

ฝึกกำลังนิ้วมือ ฝึกชกประวัติ ตรวจร่างกาย วินิจฉัย และทำหัตถการแก่ผู้ป่วยโรคที่พบบ่อยหรือโรคซับซ้อนด้วยการนวดไทยแบบเขลยศักดิ์ ตลอดจนให้คำแนะนำและส่งต่อผู้ป่วย ฝึกทำหัตถการด้วยการแพทย์ทางเลือก เช่น การบำบัดด้วยการดัดดึง การนวดฝ่าเท้า การนวดน้ำมัน การนวดนักร้องฟ้า การนวดกดจุด และการนวดไทยประยุกต์

strengthening fingers; practice in history and physical examination, diagnosis and therapeutic massage to patients with common and multifactorial disorders following rural Thai massage, giving advice and suitable referral; alternative health therapies such as musculoskeletal manipulation, foot massage, oil massage, sport massage, acupressure and applied Thai massage

193-331 การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ 2((2)-0-4)

(Health Tourism)

รูปแบบและจุดมุ่งหมายของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่สอดคล้องกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่ม (วัย เพศ เชื้อชาติ) นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐ ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การพัฒนา รูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมสุขภาพโดยประยุกต์ใช้แนวทางการรักษาโรคตามศาสตร์การแพทย์แผนไทย

Pattern and goal of health tourism related to each group of tourist behavior (age, sex, nationality), Thailand policy for tourism promotion, health products and health tourism activities, pattern development for health tourism by applying therapeutic methods in Traditional Thai Medicine

193-491 ฝึกประสบการณ์วิชาชีพการนวดไทย**3(0-18-0)****(Internship in Thai Massage)**

การนำความรู้และทักษะที่ได้จากวิชาการนวดไทยมาใช้ในสถานการณ์จริง เพื่อการนวดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพของผู้ป่วยตามหลักการแพทย์แผนไทย การวิเคราะห์โรคทางการนวดไทยเทียบเคียงกับการแพทย์แผนปัจจุบัน ตลอดจนการส่งต่อผู้ป่วย

Applying the knowledge and experience of Thai massage to practice in real life situations for treating and restoring patient health base on traditional Thai medicine; analysis of diseases in Thai traditional massage and comparison with those in Western medicine; patient referral

193-492 ฝึกประสบการณ์วิชาชีพการผดุงครรภ์ไทย**2(0-12-0)****(Internship in Thai Midwifery)**

การนำความรู้และทักษะที่ได้จากวิชาการผดุงครรภ์ไทยมาใช้ในสถานการณ์จริง เพื่อดูแลสุขภาพแบบองค์รวมแก่มารดาและทารก ในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอดในภาวะปกติตามหลักการแพทย์แผนไทย โดยคำนึงถึงคุณธรรม จริยธรรม และกฎหมายแห่งวิชาชีพการผดุงครรภ์ไทย การพัฒนาทักษะในการสื่อสารและสัมพันธ์ภาพกับผู้ป่วย และบุคลากรทางการแพทย์

Applying the knowledge and experience of Thai midwifery to practice in real life situations for holistic health care to pregnant women and baby in ante partum, intra partum, as well as postpartum period according to Thai traditional medicine under moral, ethical and professional law of Thai midwifery; development of communication skill and relationship between the patients and health care teams

รายชื่ออาจารย์ประจำหลักสูตร

หลักสูตรการแพทย์แผนไทยบัณฑิต

- ภาคปกติ   ภาคสมทบ
 หลักสูตรปกติ   หลักสูตรนานาชาติ   หลักสูตรภาษาอังกฤษ
 หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ....   หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกษริน มณีนน, ปร.ด. (ชีววิทยา), ม.สงขลานครินทร์, 2552
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พท.จุฬาลักษณ์ โชคไพศาล, ปร.ด. (จุลชีววิทยา), ม.สงขลานครินทร์, 2560
3. ดร.พท.ศิริขวัญ มณี, ปร.ด. (เภสัชศาสตร์), ม.สงขลานครินทร์, 2561
4. ดร.พท.ป.ภัทรศศิ์ เหล่าจันทวงศ์, ปร.ด. (วิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา), 2561
5. ดร.ชญ.อรพรรณ สกลแก้ว, ปร.ด. (เภสัชศาสตร์), 2565

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs) กลยุทธ์/วิธีการสอน และกลยุทธ์/วิธีการวัดและการประเมินผล

หลักสูตรการแพทย์แผนไทยบัณฑิต

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร	กลยุทธ์/วิธีการสอน	กลยุทธ์/วิธีการวัดและการประเมินผล
PLO 1 บริการวิชาชีพการแพทย์แผนไทยตามมาตรฐานวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย โดยประยุกต์ใช้ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์สุขภาพ สังคมศาสตร์และศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง		
Sub PLO 1.1 ประยุกต์ใช้ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยกับวิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์สุขภาพ สังคมศาสตร์ และศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการบริการทางวิชาชีพ	<ol style="list-style-type: none"> 1. การบรรยายแบบปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน 2. การฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ และกับผู้ป่วยจำลอง 3. การเรียนรู้จากกรณีปัญหา สื่อต่างๆ 4. การอภิปรายกลุ่ม 5. การฝึกประสบการณ์ภาคสนามร่วมกับบริการวิชาการวิชาชีพ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การสอบข้อเขียน (MCQ, MEQ) 2. การสอบปฏิบัติ (OSCE) 3. รายงานผลงาน 4. การสังเกตทักษะการให้บริการ 5. การนำเสนอ
Sub PLO 1.2 ให้บริการทางการแพทย์แผนไทยแบบองค์รวมแก่ผู้รับบริการตามมาตรฐานวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย	<ol style="list-style-type: none"> 1. ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ณ คลินิกการแพทย์แผนไทย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สอบก่อน-หลังฝึกประสบการณ์ แบบ OSCE 2. การสังเกตทักษะการให้บริการ 3. การสอบข้อเขียน (MEQ) 4. รายงานและการนำเสนอกรณีศึกษาผู้ป่วย
PLO 2 ใช้กระบวนการดูแลสุขภาพแก่ผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังและส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ แบบองค์รวมตามศาสตร์การแพทย์แผนไทย	<ol style="list-style-type: none"> 1. การบรรยายแบบปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน 2. การฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ และกับผู้ป่วยจำลอง 3. การเรียนรู้จากกรณีปัญหา สื่อต่างๆ 4. การอภิปรายกลุ่ม 5. การฝึกประสบการณ์ภาคสนามร่วมกับบริการวิชาการ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การสอบข้อเขียน (MCQ, MEQ) 2. การสอบปฏิบัติ (OSCE) 3. รายงานผลงาน 4. การสังเกตทักษะการให้บริการ 5. การนำเสนอกรณีศึกษาผู้ป่วย

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร	กลยุทธ์/วิธีการสอน	กลยุทธ์/วิธีการวัดและการประเมินผล
	วิชาชีพ	
PLO 3 ยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ และมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม		
Sub PLO 3.1 ยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ ปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชน สิทธิเด็ก สิทธิผู้บริโภค และสิทธิผู้ป่วย	<ol style="list-style-type: none"> 1. การอภิปรายกรณีศึกษาเกี่ยวกับจริยธรรม และจรรยาบรรณทางวิชาชีพ 2. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินจากแนวคิด ทักษะคิด ที่มีต่อกรณีศึกษา 2. ประเมินจากสถานการณ์จำลองและสถานการณ์จริงโดยอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์แหล่งฝึก 3. การสังเกต-ข้อร้องเรียนจากผู้รับบริการ
Sub PLO 3.2 แสดงออกถึงความเป็นผู้นำ ความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ มีวินัย และจิตสาธารณะ	<ol style="list-style-type: none"> 1. การอภิปรายกรณีศึกษาเกี่ยวกับจริยธรรมทั่วไป (ซื่อสัตย์ มีวินัย) จรรยาบรรณทางวิชาการและทางการวิจัย 2. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงด้านจริยธรรมทั่วไป จรรยาบรรณทางวิชาการและทางการวิจัย 3. จัดกิจกรรมที่ผู้เรียนได้แสดงออกถึงบุคลิกความเป็นผู้นำ ความรับผิดชอบ และจิตสาธารณะ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินจากแนวคิด ทักษะคิด ที่มีต่อกรณีศึกษา 2. ประเมินจากสถานการณ์จำลองและสถานการณ์จริง 3. เพื่อน อาจารย์ ประเมินความเป็นผู้นำ ความรับผิดชอบ และจิตสาธารณะ 4. ผู้รับบริการประเมินความเป็นจิตสาธารณะของกิจกรรมที่จัดโดยนักศึกษา
PLO 4 สร้างสรรค์ผลงานวิจัยหรือนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทยเพื่อพัฒนาบริการทางวิชาชีพ	การวิจัย	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินความเข้าใจในกระบวนการวิจัย 2. ประเมินคุณภาพของผลงานวิจัย
PLO 5 สื่อสารกับผู้ป่วยญาติผู้ป่วย และทีมสหวิชาชีพ เพื่อวางแผนการรักษาที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีปฏิสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์กับผู้ร่วมงาน		

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร	กลยุทธ์/วิธีการสอน	กลยุทธ์/วิธีการวัดและการประเมินผล
Sub PLO 5.1 สื่อสารกับผู้ป่วย ญาติผู้ป่วย และทีมสหวิชาชีพ เพื่อวางแผนการรักษาที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ	1. การฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ 2. การฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง	1. การสังเกตจากอาจารย์ผู้สอนในชั้นเรียน 2. การสังเกตจากอาจารย์แหล่งฝึกฯ 3. การสังเกต-ข้อร้องเรียนจากผู้รับบริการ
Sub PLO 5.2 สื่อสาร แสดงออกถึงปฏิสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์ กับบุคคลทั่วไปและผู้ร่วมงาน และทำงานเป็นทีมได้	1. จัดกิจกรรมการสื่อสารด้วยการทำงานเป็นทีม ในชั้นเรียน ชุมชน หรือในสถานการณ์ทั่วไป	1. อาจารย์ เพื่อนร่วมกลุ่ม ชุมชนที่ติดต่อด้วย เป็นผู้สังเกตจากการแสดงออกของนักศึกษา
PLO 6 เรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อแก้ไขปัญหาทางบริการวิชาชีพ อย่างสร้างสรรค์และทันต่อสถานการณ์ ตลอดจนปรับตัว ดำรงชีวิตอย่างผาสุกในสังคมอนาคตที่เปลี่ยนแปลงไป		
Sub PLO 6.1 มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ทักษะการคิดคำนวณ และทักษะการคิดแก้ปัญหา	1. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีกิจกรรมให้ใช้ความคิดในระดับสูง	1. ประเมินความรู้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ความรู้ เพื่อแก้ไขปัญหาทางวิชาชีพ
Sub PLO 6.2 เลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการแสวงหาความรู้ วิเคราะห์ หรือนำเสนอข้อมูลได้ถูกต้องและเหมาะสม	1. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	1. ประเมินความสามารถในการเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งการวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูลอย่างเหมาะสม 2. ประเมินคุณภาพของข้อมูลสารสนเทศที่นำเสนอ
Sub PLO 6.3 มีแนวคิดความเป็นผู้ประกอบการภายใต้บริบทของความพอเพียง	1. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีแนวคิดเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ	1. ประเมินคุณภาพผลงาน 2. รายงาน 3. การนำเสนอ 4. การสอบข้อเขียน